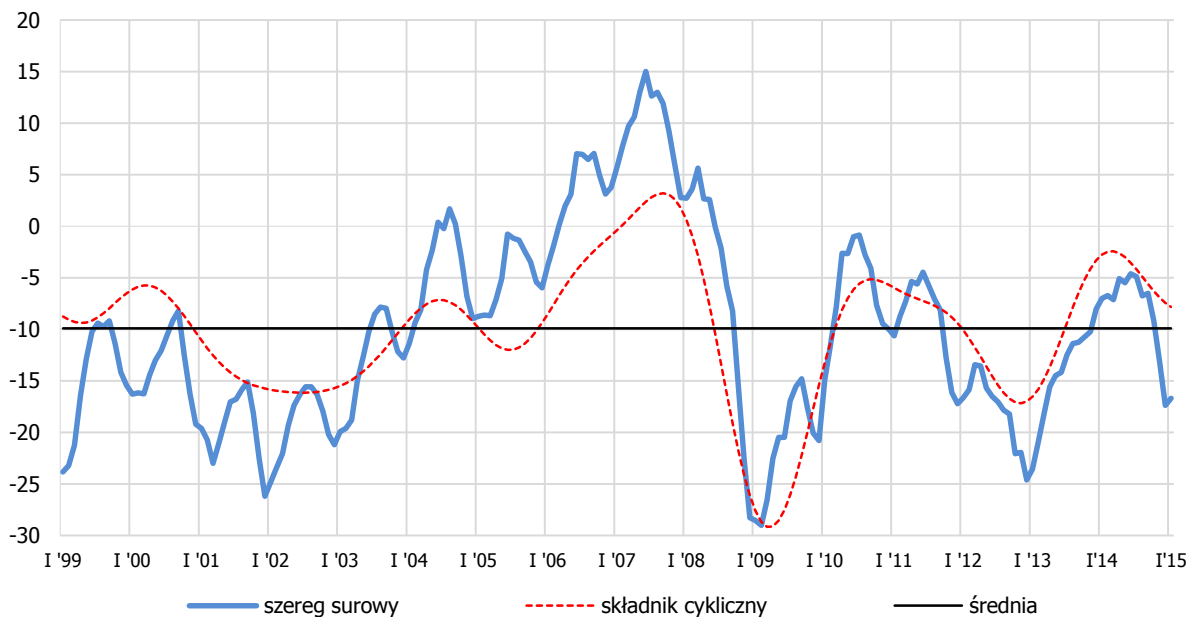

II. KONIUNKTURA W GOSPODARCE POLSKIEJ W I KWARTALE 2015 R.

Ocena koniunktury w gospodarce polskiej przeprowadzana jest za pomocą barometru IRG. W styczniu 2015 r. wartość barometru wyniosła -16,7 pkt. W porównaniu z poprzednim kwartałem nastąpił spadek o 7,5 pkt., natomiast w porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego spadek jest większy i wynosi 9,7 pkt.

Ujemna wartość barometru w styczniu nie stanowi zaskoczenia, w styczniu bowiem wyraźnie dominują ujemne wartości ze względu na spowolnienie sezonowe. Zazwyczaj też kwartał pierwszy przynosi słabsze wyniki niż kwartał czwarty, zatem i w tym przypadku bieżące zmiany są typowe co do kierunku. Na ogół jednak spadek w skali kwartału jest mniejszy; jego średnia wynosi 4 pkt. Pomijając ekstremalne zmiany, można przyjąć, że na ogół spadek jest rzędu 3-5 pkt.

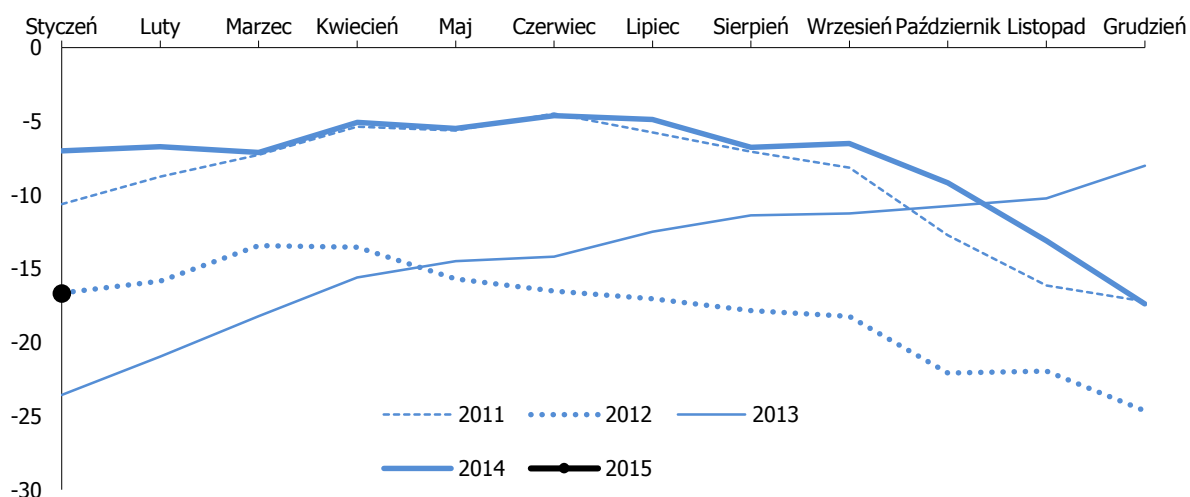

Niemal we wszystkich obszarach objętych barometrem IRG odnotowano ujemne wartości wskaźników koniunktury. Tylko w handlu wskaźnik koniunktury przyjął wartość dodatnią, aczkolwiek niewielką, bowiem zaledwie 1,6 pkt. Wartości większości wskaźników są niższe od średniej dla kwartału pierwszego. Najniższą ocenę odnotowano – tradycyjnie – dla sektora gospodarstw domowych; wskaźnik kondycji wyniósł -29,5 pkt. Następny w kolejności jest sektor bankowy ze wskaźnikiem koniunktury równym -24 pkt. Kolejne dwa wyniki są zbliżone co do wartości: -19,5 pkt. i -19 pkt., a dotyczą, odpowiednio, budownictwa i transportu samochodowego. Na ostatnim miejscu z ujemną wartością wskaźnika znalazł się przemysł przetwórczy: -7,8 pkt. Gospodarstwa domowe, mimo najniższej wartości wskaźnika kondycji, oceniają jednakże swoją sytuację dość dobrze, a bieżąca ocena jest znacznie wyższa od długookresowej średniej. Spośród wymienionych sześciu obszarów z ujemnymi wartościami wskaźnika koniunktury jedynie ocena sektora bankowego odbiega istotnie od swojej średniej, która dla kwartału pierwszego wynosi 17,5 pkt. Można wręcz powiedzieć, że gdyby nie tak niekorzystne oceny sektora bankowego, wskazania barometru można by uznać za typowe. Odnotowana wartość wskaźnika bankowego jest najniższa w historii badań IRG SGH, nawet niższa niż w okresie ostatniego głębokiego załamania na rynkach finansowych, a złożyły się na nią wszystkie trzy salda: zysku, wyniku z działalności bankowej i zatrudnienia.

W porównaniu z poprzednim kwartałem wartość barometru jest mniejsza o 7,5 pkt. Jedynie w handlu i budownictwie odnotowany wynik jest lepszy niż w czwartym kwartale 2014 r., przy czym w odniesieniu do budownictwa różnica jest tak nieznaczna, że raczej należy mówić o braku zmiany. W przypadku budownictwa ten wynik ma jednak optymistyczny wydźwięk, gdyż o tej porze roku dominuje w tej branży pogorszenie koniunktury. Dla handlu natomiast poprawa jest wyraźna i wynosi ponad 9 pkt., o jeden punkt więcej niż średnia o tej porze roku. Dla pozostałych pięciu działów wyniki bieżące są gorsze niż w ubiegłym kwartale, przy czym dla transportu i gospodarstw domowych to pogorszenie jest nieznaczne. Największy spadek, -43,6 pkt., odnotowano dla sektora bankowego. Przekłada się on na spadek wartości barometru o prawie 5 pkt. Dwa punkty spadku barometru wynikają z pogorszenia koniunktury w przemyśle przetwórczym.

W porównaniu z pierwszym kwartałem 2014 roku wartość barometru IRG SGH zmniejszyła się o prawie 10 pkt. Analiza rocznych zmian w kolejnych kwartałach 2014 r. wskazywała co prawda na coraz mniejsze przyrosty, a tym samym na ustanie pozytywnego oddziaływania czynników cyklicznych, jednakże nie było podstaw do spodziewania się spadku, zwłaszcza tak głębokiego. Za skalę spadku niewątpliwie odpowiedzialny jest sektor bankowy, sam spadek zaś widoczny jest również w czterech innych dziedzinach: przemyśle przetwórczym, budownictwie, handlu i rolnictwie. Jedynie dla gospodarstw domowych i transportu wartości wskaźników zwiększyły się w skali roku. Wzrosty były jednak tak niewielkie, zwłaszcza w transporcie, że mieszczą się w granicach błędu statystycznego. Przekładają się one na zmianę (wzrost) wartości barometru o zaledwie 0,25 pkt. W pozostałych obszarach odnotowano spadki wartości wskaźników koniunktury. Do spadku wartości barometru – łącznie o 8 pkt. – najbardziej przyczyniły się banki i przemysł przetwórczy, gdzie wartości wskaźników koniunktury zmalały, odpowiednio, o: 60,5 pkt. i 6 pkt. W dalszej kolejności występują rolnictwo i handel ze zbliżonymi co do poziomu stratami (9 i 8 pkt.), natomiast w budownictwie spadek w skali roku wyniósł zaledwie 1,5 pkt. Łącznie te zmiany przyczyniły się do zmniejszenia wartości barometru o 2,2 pkt.

Przebieg barometru koniunktury IRG SGH w ciągu roku w okresie 2011-2015

Odnotowane w I kwartale 2015 r. wyniki badań koniunktury IRG SGH należy ocenić jako typowe dla tej pory roku oraz spójne co do dotychczasowych tendencji, natomiast na ocenę zarówno skali zmian jak i ich trwałości należy poczekać. Optymistycznym, choć umiarkowanie, przewidywaniom

przedsiębiorstw przemysłowych, budowlanych i handlowych towarzyszą bowiem pesymistyczne prognozy bankowe oraz wzrost pesymizmu gospodarstw domowych i rolników. Na przedstawione oceny niewątpliwie wpływ miały pewne czynniki zewnętrzne, np. wzrost kursu franka szwajcarskiego oraz napięcie polityczne na Ukrainie i wynikające stąd utrudnienia. Również na niwie krajowej miały miejsca wydarzenia rzutujące negatywnie na nastroje, np. strajki górnicze i protesty rolników. Nadchodzące miesiące na ogół sprzyjają ożywieniu aktywności ze względu na pozytywne oddziaływanie czynników sezonowych, jednakże w tej sytuacji trudno spodziewać się wyraźnej poprawy koniunktury.